

Arnhem, 29 mei

Lieve Thierry,

Pareidolie is het fenomeen
waarbij je herkenbare dingen
interpreteert in willekeurige waarnemingen.

Zo kan je verbazing zien in een stopcontact,
een octopus in een kledinghanger
of Maria in een geroosterde boterham.

Mijn zoon herkende een vogeltje
in de bolletjes mango-chocola
van een half opgelikt Italiaans ijsje.

Andersom komt het weinig voor;
men kijkt zelden naar een collega en denkt:
verrek, net twee schroeven.

Net zomin als men in de buurvrouw
een geroosterde boterham herkent,
of, in een ex-geliefde,
een half vertrappt vogelkakkje.

Het is een restant van ons overlevingsinstinct,
we moeten patronen herkennen die op gevaar wijzen
zoals het silhouet van een roofdier.

Onze hersenen hebben behoefte
aan het leggen van verbanden,
ook als deze er eigenlijk niet zijn.

Dat dat ver kan gaan, zien we
aan de complottheorieën die rondrazen;
logica lijkt zich soms in onze onderbuik te bevinden
en dan is een samenzwering nooit ver weg.

Liever dan in een wereld van toeval,
soms vriendelijk, vaker wreed,
bevinden we ons in een wereld
van oorzaak en gevolg.

We hebben behoefte aan verbanden.
Misschien omdat we ons zonder onderling verband
als los zand voelen, bang dat we elk moment
uiteen kunnen vallen in losse korrels.

Soms willen we zo graag verbanden zien,
dat we van alles uit zijn verband rukken.

Maar al is er weinig mis met vragen stellen;
te veel wantrouwen scherpt de kritische geest niet,
integendeel, wantrouwen vertroebelt het inzicht.

Ook daar zal wel een angst aan ten grondslag liggen,
en een behoefte. Want komt niet alles daarop neer:
op angst en verlangen? Op hoe wij, mensen,
tussen die twee heen en weer schieten,
op zoek naar verband, samenhang, houvast?

Vraagt iemand die schreeuwt
vanuit angst, vanuit verlangen,
misschien eigenlijk heel onhandig
om iemand die hem vasthoudt?

Lieve Thierry, je wordt vader,
er zal iemand in je leven komen
die vaak, en hard, zijn angst
en zijn verlangen uit zal schreeuwen.

Ik hoop dat je hem dan niet
met wantrouwen voedt,
maar met liefde.

Daar hebben we behoefte aan.